

področju sprejmejo tako izobraževalne organizacije kot delodajalci, da pa hkrati doživi dober sprejem tudi pri »uporabnikih«, ostaja odprto.

Zaradi vsega naštetega je nujno, da pri nadgradnji in širitvi tega sistema na druga področja, tako vertikalno kot horizontalno, naredimo vsak korak naprej v njegovi implementaciji v prakso z dvema imperativoma pred sabo:

- zagotoviti, da se bodo certifikati, ki dokazujejo znanje, pridobljeno po neformalni poti, pri delodajalcih upoštevali na ravni, ki jo predstavljajo, in ne v senci certifikatov (spričeval) formalnega izobraževanja (to moramo doseči tudi v primerih, ko gre za certifikate s področij, ki so manj razširjena in si jih lahko pridobi le manjše število ljudi), in
- doseči, da bodo postali certifikati, ki dokazujejo znanje, pridobljeno po neformalni poti, del vsakodnevne rabe pri odpiranju vrat v izobraževalni sistem, pa naj gre za formalno ali neformalno izobraževanje, tako pri vstopu kot pri prehajanju med stopnjami izobraževanja ter med samimi izobraževalnimi sistemi.

Priznavanje neformalno pridobljenega znanja v svoji naravi poseduje to moč, da lahko postane eno izmed orodij (in hkrati posledic) čim večjega odpiranja in prilagodljivosti sistema izobraževanja in usposabljanja v Sloveniji, s tem pa daje podporo posameznikom, ki lahko zaradi poseganja po priznavanju povečajo svoje možnosti in postanejo družbeno aktivni ter se izvijejo iz primeža lastnosti, ki jih opredeljujejo in določajo kot specifično socialno ranljivo (ciljno) skupino.

Neoliberalizem v dokumentih EU in Slovenije o poklicnem in strokovnem izobraževanju ter posebej o potrebi po uvajanju novih pristopov k priznavanju neformalno pridobljenega znanja

Na posameznih mestih v prispevku smo že sproti opozarjali, da v nekaterih dokumentih beremo zahteve po »prilagodljivi delovni sili«, »fleksibilnem trgu dela«, »čim večji gospodarski rasti« itd., ne pa po »čim višje izobraženih posameznikih«, »posameznikih z dobro splošno izobrazbo«, »razgledanih posameznikih«, »posameznikih, ki na svojih delovnih mestih, kakršna koli že so, zaslužijo dovolj, da dostojno živijo« ...

Navedli bomo le nekaj primerov, kjer EU ali nacionalne države od področja izobraževanja, področja izobraževanja odraslih in področja poklicnega in strokovnega izobraževanja pričakujejo ali zahtevajo, da pripomorejo h gospodarstvu. Seveda je jasno, da je poklicno in strokov-